

Ugen der gik – uge 36, 2024

Kære Læser,

Velkommen til Dansk Akvakultur Producentorganisations ugebrev. Her vil vi opsummere nogle af de vigtigste begivenheder og resultater fra den forgangne uge.

Hvis ikke du allerede er tilmeldt vores nyhedsbrev, kan du gøre det her [TILMELD](#)

Nyt fra Direktøren

En konge med gode smagsløg!

Stort tillykke til Jørgen Jøker Trachsel og til hele vores branche. Vi ved alle, at vi producerer et produkt af høj kvalitet, og at ørreden er en fisk helt for sig selv. Selvom den er en laksefisk, har den en anden struktur og smag end laks, som de fleste danskere kender.

Opdrætsørred er et klimaeffektivt produkt, og vi har et stort vækstpotentiale, både inden for gastronomien og i forbindelse med den grønne omstilling. Derfor er det fantastisk, at vi får historier som denne.

Ørred er en fødevare af høj kvalitet, som Kongen nu også har fået smag for. Tak til alle jer, som hver dag leverer akvakultur fødevarer af høj kvalitet ud til Danmark og hele verden.

Akvakultur og den grønne omstilling

Jørgen Mads Clausen har igangsat et nyt initiativ, der skal udvikle akvakulturen i Sønderjylland. Med fokus på innovation og bæredygtighed bliver akvakultur en vigtig del af fremtidens grønne omstilling. DAPO er stolte af at deltage aktivt, med særligt fokus på at sikre uddannelse og kvalificeret arbejdskraft til fremtidens anlæg.

Står det til udvalget for Teknik og Miljø i Hedensted Kommune, bliver det et 'nej tak' til havbrug i As Vig

Som direktør i DAPO må jeg sige, at jeg er lidt undrende over for det opdrag lokalpolitikkerne i Teknik og Miljøudvalget, Hedensted Kommune, har givet deres forvaltning i forbindelse med høringsen om havbrug i As Vig.

Udvalget vil afgive hørings svar, hvor emnerne er:

- Generelt ønskes den kystnære placering ikke. Hvilket skyldes påvirkningen af det nære kystmiljø.
- Beskytte turist-interesserne herunder blandt andet badevandskvalitet.

Tilbage i 2018 var det ellers meget tydeligt at lokalpolitikkerne ikke havde kompetencer eller lyst til at arbejde med miljøvurdering af havbrug.

Dengang udtalte Hedensted kommune, citat "[Miljøtilsyn med havbrug er så kompliceret, at staten bør tage sig af det](#)". [Hedensted Kommune vil have hjælp til kontrol af havbrug | TV SYD](#)

Det blev som de ønskede, og myndigheden er i dag miljøstyrelsen. Det er foruroligende, at der ikke er tillid til netop miljøstyrelsen, som står for arbejdet med at afdække miljøtilstande og muligheden for at placere havbrug i As Vig. At der politisk bruges et argument som badevandskvalitet fortæller desværre nok mere om det faglige fundament i udvalget.

Det er svært at forstå, at udvalget ikke erkender, at udrenset kloakspildevand der indeholder colibakterier, kemiske stoffer, medicinrester, hormoner, tungmetaller, PFAS, sygdomsfremkaldende bakterier og miljøfremmede stoffer mm. er den største udfordring for badevandet.

For badevandskvalitet er det primært colibakterier, der kan gøre badning sundhedsfarlig. Dette er blevet underbygget denne sommer, hvor flere badestrande i Øresund fik badeforbud efter kraftigt regnvejr og overløb.

I DAPO har vi tillid til, at myndighederne foretager grundige miljøscreeninger. Akvakulturen er en del af den grønne omstilling, og har derfor en stor interesse i, at sektorens produktion kan ske i sammenklang med natur og miljø til lands og til havs.

[Læs mere her.](#)

Announce – Verdens Bedste Fødevarer

Hjælp os med at hjælpe
dansk akvakultur

Klik og meld jer ind i
Verdens Bedste Fødevarer

Invitation til medlemmer: **Ansøg om at blive medlem af støttegruppen til energiomstillingspartnerskabet for EU's fiskeri og akvakultur**

Kommissionen har iværksat en indkaldelse af interesselkendegivelser med henblik på at nedsætte en støttegruppe til energiomstillingspartnerskabet for EU's fiskeri og akvakultur. Europa-Kommissionen har åbnet for ansøgninger. Gruppen vil fungere som en rådgivende enhed, der bidrager til energiovergangen i sektoren og udviklingen af en energistrategi. Støttegruppen vil bestå af 10 koordinatore, der repræsenterer forskellige interessenter som akvakultur, NGO'er og forskningsinstitutioner.

Ansøgningsfristen er den 23. september.

[Læs mere her](#)

[EUSurvey - Undersøgelse \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Kongen har fået smag for økologisk ørred

Ådal Ørred, der drives af Jørgen Jøker Trachsel og hans team, er en af de få danske producenter af økologisk ørred, og virksomheden leverer allerede til flere Michelin-restauranter samt hospitalskøkkener. De sigter mod yderligere vækst og har fokus på bæredygtighed og kvalitet.

Kong Frederik blev så begejstret for smagen af en økologisk ørred fra Ådal Ørred, at han personligt gik ud i køkkenet for at spørge, hvor fisken kom fra. Den økologiske fiskefarm i Vejle Ådal har på kort tid opnået anerkendelse blandt Michelin-restauranter, hospitaler og nu også kongehuset. Efter kongens rosende ord er Ådal Ørred nu i dialog med kongehusets køkkenchef om en mulig leverandøraftale. Virksomheden, der kan producere op til 400 tons økologisk ørred om året, satser på at udbrede den bæredygtige fisk til endnu flere danskere. Det næste mål? At levere til kongehuset!

[Deres økologiske fisk begejstrede kong Frederik: 'Hvor kommer den lækre ørred fra?' | erhvervplus.dk](https://erhvervplus.dk)

Foto: Jørgen Jøker Trachsel, Ejer af Ådal Ørred

Havbrug & Hedensted Kommune – mon det går i fisk?

Artikel er skrevet af Karl Iver Dahl-Madsen

www.dahl-madsen.dk

Så er der igen [gang i debatten om havbrug](#) – denne gang ved As Vig ud for Juelsminde. Kommunens politikere har gjort det klart, at de ikke er specielt begejstrede for idéen om et havbrug – selv om det blot drejer sig om at flytte et eksisterende havbrug længere væk fra kysten, hvor miljøvirkningen er endnu mindre - og de håber, at Miljøstyrelsen vil sige "nej tak" til projektet. Thrine Nørgaard, nabo og formand for Foreningen for et godt hav- og strandmiljø, er elleve år gammel – foreningen har på bare et halvt år samlet næsten 300 medlemmer. Man må sige, at der er lokal opbakning til at holde havbruget væk.

Men... (og der er altid et men, ikke?) Hvad er det lige, der gør havbrug så kontroversielt? Hvorfor er naboerne sure, når man jo kunne tro, at flere arbejdspladser var en god ting?

Havbrug: Klimavenligt og Ressourceeffektivt

Før vi går for langt ind i diskussionen, så lad os lige få en ting på det rene: Havbrug er en af de mest ressourcestærke måder at producere animalske fødevarer på. [Det moderne gennembrud - en kronik om havbrug i Politiken - Dahl-Madsen](#)

Hvis man sammenligner med produktionen af pattedyr på land, så giver aftrykket fra produktion af fisk i havbrug et meget mindre aftryk på omgivelserne. Hovedårsagen til dette er, at fisk er vekselvarme dyr og derfor ikke skal bruge energi på at holde varmen. Dertil kommer at moderne havbrug ligger i strømrige farvande, hvor miljøpåvirkningen er en faktor 10-100 gange mindre end inde i bunden af fjordene og tæt ved kysten. Og med tanke på klima, natur, miljø, dyrevelfærd og økonomi, så er fiske produktion i havbrug en glimrende idé. Det kan kun være uvidenhed om disse kendsgerninger, der driver modstanden.

Hedensted Kommune: Fra Kompliceret til Kaotisk

Nu er det jo ikke første gang, at Hedensted Kommune står i skudlinjen omkring havbrug. Før 2018 mente kommunen, at det var for kompliceret selv at tage hånd om sagsbehandlingen og bad derfor [Miljøstyrelsen overtage](#). Det gav mening – de ville undgå den lokale konflikt med sure naboer, og det kunne Miljøstyrelsen da godt tage sig af.

Men nu er kommunen lidt... lad os sige, forundret over, at Miljøstyrelsen pludselig ikke ser tingene helt som dem. Det er lidt som at bede en ven om at tage en svær beslutning, og når de så gør det, bliver man alligevel lidt småsur, fordi de ikke tog den beslutning, man håbede på.

Naboerne: "Megafint!" vs. Dansk Akvakultur: "Det undrer mig lidt"

Thrine Nørgaard og foreningen er som sagt jublende glade. "Megafint!" er det ord, der bruges, og man må sige, at de lokale virkelig ikke ønsker sig havbrug ud for deres kyst. Det kan man jo sådan set godt forstå, hvis man tænker på bekymringerne omkring havmiljøet. Men René Christensen fra Dansk Akvakultur har en pointe: Hvorfor stoler kommunen ikke på, at Miljøstyrelsen laver en grundig VVM-undersøgelse (Vurdering af Virkningerne på Miljøet)? Miljøstyrelsen har trods alt erfaring med at tage sig af sådan noget.

Foto: En ophidset uvidende politiker vs. en Cool branchedirektør

Alle de VVM og alle de efterfølgende undersøgelser, der er lavet på havbrug i Danmark, viser en ubetydelig påvirkning på vandmiljøet uden for det (lille) område, der er afsat til selve havbruget. Det vil den kommende VVM af udflytningen med garanti også vise. Det er ikke så mærkeligt, når man kan konstatere, at der strømmer mellem 5 og 10.000 tons kvælstof gennem Lillebælt netto nordpå om året. Og hvis man ser på det vand, der bruttoudveksles mellem Lillebælt og dets nordlige og sydlige omgivende farvande ser man en ca. 5 gange større udveksling med kvælstof. Alle havbrugene i Lillebælt tilsammen udleder godt 80 tons kvælstof/år. For de flestes vedkommende sker det i strømrige områder. Derfor giver det sig selv, at virkningen er ubetydelig i forhold til den store baggrundsgennemstrømning.

Situationen i det åbne dele af det Lillebælt er fuldstændig domineret af, hvad der kommer fra omgivelserne. Og det kan der ikke ændres ret meget på ved hjælp af lokale tiltag.

Lad os håbe fornuften sejrer

I så fald får Hedensteds beboere et nyt og bedre havbrug med en mindre miljøpåvirkning end det tidligere. Og det lokale miljøengagement kan så rettes mod det, der batter noget, nemlig reduktion af de udledninger, der sker fra by og land i de inderste dele af fjordene ud til Lillebælt, samt en oprydning i de mange regnvandsbetingede overløb, der alt for ofte skaber dårligt badevand.

Flere havbrug er bare godt for det hele.

Bitten & Mads Clausens Fond

Jørgen Mads Clausen påtager sig nøglerolle i grøn omstilling gennem akvakultur

Jørgen Mads Clausen har med stor interesse for den grønne omstilling igangsat et initiativ, der skal udforske akvakulturens muligheder. Akvakultur er en vigtig del af den grønne omstilling både på land og til havs, og målet er at styrke og udvikle den landbaseret akvakultursektor i Sønderjylland.

Mission er at etablere et akvakultur-, industri- og teknologiknudepunkt, der løfter Danmarks unikke styrkeposition baseret på en stærk landbrugstradition. Målet er at skabe cirkulære, landbaserede dambrug som supplement til det stærke danske landbrug.

DAPO deltager aktivt i projektet med fokus på bl.a. uddannelse, da akvakultursektoren har en stor efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft.

[Læs her](#)

AAC-anbefalinger om fiskevelfærd

AAC har udarbejdet 4 anbefalinger om fiskevelfærd. Du kan downloade de forskellige anbefalinger nedenfor.

[Download AAC Recommendation on fish health – Good management practice](#)

[Download AAC Recommendation fish ethology 2023](#)

[Download AAC Code of good practices on fish welfare among aquaculture producers](#)

[Download AAC Recommendation on Priorities for EURCAW aquatic](#)

Medlemsmøde hos Tænketank HAV –
Det Store Ålegræsinitiativ og Marine Data

04. september 2024

DAPOs faglige rådgiver, Roland Gregers Madsen, deltog den 4. september 2024 i to medlemsmøder arrangeret af Tænketanken HAV. Møderne dækkede to væsentlige emner for havmiljøet: Det Store Ålegræsinitiativ og håndtering af marine data. [Det Store Ålegræsinitiativ \(taenketankenhav.dk\)](https://taenketankenhav.dk)

Det Store Ålegræsinitiativ

Første møde omhandlede Det Store Ålegræsinitiativ, som er et samarbejde mellem Tænk tanken HAV, SDU og VELUX FONDEN. Initiativet blev lanceret i juni 2024 og har til formål at genudplante ålegræs på 31 lokaliteter i Danmark. Dette projekt er en del af en bredere indsats for at skabe samfundsengagerende aktiviteter inden for havmiljøet.

VELUX FONDEN har en 2030-strategi, der fokuserer på at fremme et mere demokratisk og bæredygtigt samfund. Et kommende projekt, Partnerskab 60+, har til formål at inddrage foreninger og organisationer med deltagere over 60 år i miljøprojekter som dette.

Efter en præsentation af VELUX FONDEN og Det Store Ålegræsinitiativ, blev deltagerne inddelt i grupper for at brainstorme, hvordan foreninger og aktiviteter kan bidrage til en forbedret havmiljøindsats.

Havnaturfondens initiativ om marine data

Anden del af mødet fokuserede på håndtering af marine data. Hvert år opsamles store mængder marine data, men desværre bliver mange af disse data ikke udnyttet eller slettet. Dette repræsenterer et årligt økonomisk tab på milliarder af kroner.

En del af dataene stammer fra de nu nedlagte regioner, og der arbejdes på at integrere dem i Danmarks Miljøportal for at sikre bedre tilgængelighed og offentlig brug. Formålet er at skabe et værktøj, der kan vurdere miljøpåvirkninger og konsekvenser af havbaserede aktiviteter.

Der blev præsenteret en ti-trins-plan for implementeringen af Havnaturfondens initiativer. Dette drives primært af private interessenter, med fokus på at forbedre miljøkonsekvensvurderinger (VVM) og havbaserede aktiviteter.

Under mødet blev der diskutere to hovedspørgsmål:

1. Hvilke udfordringer er der med adgang til relevante data, og hvad er vigtigt for at forbedre datatilgangen?
2. Hvilke udfordringer og bekymringer er der ved offentlig datadeling, og hvad skal der til for at din organisation vil dele data?

Nogle af de centrale udfordringer, der blev identificeret, var:

- Problemer med datatilgængelighed og opdatering.

- Bekymringer om virksomhedsfortrolige data, GDPR og følsomme oplysninger.
- Kvaliteten af data og metoder, der skal sikre sammenlignelighed.

Mødet konkluderede, at der er store økonomiske og miljømæssige gevinster ved bedre håndtering og udnyttelse af marine data. Tænk tank HAV arbejder nu videre med at analysere disse udfordringer og udarbejde et værktøj til at optimere dataanvendelsen.

Dette møde understregede vigtigheden af dataindsamling og samarbejde i indsatsen for et bedre havmiljø i Danmark.

Ifølge Aalborg Universitet kræver bæredygtig produktion af fisk og skaldyr bl.a. klare mål, regulering og samarbejde på tværs af sektorer

Aalborg Universitet beskriver fem vigtige tiltag for at gøre fisk- og skaldyrsproduktion mere bæredygtig. Det kræver en helhedsorienteret tilgang med klare mål, samarbejde på tværs af sektorer, regulering af både land- og havbaseret produktion, og øget innovation. Forskning peger på, at sociale og politiske faktorer er afgørende for at løse miljøudfordringerne. Det anbefales at integrere akvakultur i hele fødevarsystemet for at fremme bæredygtighed gennem regulering og fælles indsats i værdikæden. [Læs den fulde artikel her](#)

Med venlig hilsen

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Dansk Akvakultur Producentorganisation
modtager tilskud fra EHFA